

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres referanse: 23/2465-

13.10.2023

Svar høring - endringer i trossamfunnsloven

Forn Sed Norge (FSN) ønsker med dette å gi en uttalelse til lovendringsforslag i trossamfunnsloven sendt på høring 6. juli 2023

FSN støtter demokratikravet.

Departementet foreslår i høringen flere modeller for å oppnå kjønnsbalanse innad i de styrende organene til tros- og livssynssamfunnene. FSN er likestilt, og vil møte et krav på minimum 40/40, men ser at et absolutt krav potensielt kan bli vanskelig å møte i fremtiden dersom årsmøtet ikke får nok frivillige av et kjønn til å stille i et styreverv. Det må antas at formålet med lovendringsforslaget er likestilling, og ikke å presse tros- og livssynssamfunn ut av ordningen. Vi mener derfor departementets anbefaling på modell 1, der tros- og livssynssamfunnene forplikter seg til å jobbe for å oppnå kjønnsbalanse er mer formålstjenlig enn et absolutt krav. Det oppleves dessuten positivt med tanke på likestilling at dette også vil gjelde under-/lokalorgan.

Departementet ber videre om innspill på virkningen av å øke minstekravet til antall medlemmer i tros- eller livssynssamfunn for å kunne søke om tilskudd fra dagens krav på 50 medlemmer. I FSN tenker vi at alle må få lov til å finne og å velge sin egen tro. Dette er grunnen til at vi ikke misjonerer, og som et resultat av dette er vi også et lite trossamfunn. Lite, men viktig for våre medlemmer. Vi ønsker at våre medlemmer skal ha et trygt og inklusivt samfunn der de kan utfolde seg og sitt trosliv – uten at vi skal kreve at de betaler for å få være medlemmer av et slikt samfunn. Vi vil at våre medlemmer skal kunne være en del av et aktivt trossamfunn uansett hvordan deres økonomi er. Forn Sed Norge har dessuten en unik kultur og egenart. Departementet ser ut til å mene at en økning i medlemskravet ikke vil ha en reel konsekvens for medlemmene selv, med henvisninger til at både antall medlemmer i slike trossamfunn har økt, og antall trossamfunn har økt. Konsekvensen av en økning i medlemskrav vil være at noen tros- og livssynssamfunn ikke lengre kan eksistere på de premisene de gjør i dag, som departementet selv peker ut. Disse konsekvensene bagatelliseres i konsekvensutredningen. For oss vil en økning potensielt bety at vi må legge ned (og en unik trossamfunnskultur dør ut), slå oss sammen med et annet tros- eller livssynssamfunn (og miste vår autonomi og høyst sannsynlig en del av vår unike kultur), eller å velge mellom å ta kontingent av våre medlemmer eller å begynne med misjonering (begge disse strider imot det FSN er i dag). Norrøne trossamfunn

er dessuten mye mer utsatt enn for eksempel kristne samfunn. Vi har ikke like stor tilhengerskare, har ikke andre trossamfunn innenfor vår egen religion å slå oss sammen med (vi er opprinnelig utbrytere fra Bifrost, og vil ikke søke sammen med dem), og en økning i medlemskrav vil derfor ramme oss hardere enn større religioner. Har ikke de mindre trossamfunnene en egenverdi, og en kultur det er verdt å ta vare på? Dersom departementet virkelig ønsker å jobbe for et «livssynsåpent samfunn», må det også være plass til de små tros- og livssynssamfunnene.

Vi ønsker derfor å sterkt fraråde en økning av krav til medlemmer i tros- og livssynssamfunn.

Vi registrerer at departementet ønsker å ha en høyere prosentandel, fem prosent, for antall dobbeltmedlemmer samfunnene må ha for å kunne klage. Dette som følge av «om lag-prinsippet», der tilskuddet ikke behøver å tilsvare det Den Norske Kirke får, det behøver bare å være omtrentlig. Vi har forståelse for at dette vil lette behandlingsbyrden til staten, men ønsker å peke ut at vi synes det er synd at det ikke jobbes mer mot en likestilling mellom DNK og andre tros- og livssynssamfunn.

Sletting av klagesaksdokumenter med personopplysninger: Dette er en sak vi tidligere har tatt opp, i forbindelse med klage på dobbeltmedlemskap. Det synes at personvernet er for dårlig under denne prosessen. Vil ikke en løsning der dokumentene bevares kun i noen år være en tilfredsstillende løsning, i stedet for departementets forslag om at det skal bevares for all tid? Det er også vår mening at en slik ordning med midlertidig arkivering bør vurderes for de andre dokumentene i klageprosessen som inneholder sensitiv informasjon.

Barne- og familiedepartementet ber dessuten om innspill til hvordan samarbeidet og dialog mellom myndighetene og tros- og livssynssamfunnene kan styrkes. Per i dag går nesten all kommunikasjon mellom myndighetene og FSN igjennom Statsforvalteren i Oslo og Viken. Dette oppleves som tilstrekkelig, og det er vanligvis lett å komme i kontakt med instansen. Vi har ikke noen forslag til forbedring, men vi håper at eventuell ny praksis vil føre til en større likestilling i form av likeverd mellom tros- og livssynssamfunnene enn den vi ser ellers i samfunnet. Større samfunn og råd tar stor plass i den offentlige diskusjonen, og det er lett for mindre samfunn å kjenne at vi ikke blir hørt. Det bør derfor unngås at råd og forbund som ikke inkluderer alle får være den dominerende part.

Hilsen

Styret i Forn Sed Norge